

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

ЧНУ імені Петра Могили

Леонід КЛИМЕНКО

2024 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для вступу на 5 курс для здобуття рівня вищої освіти магістра
за спеціальністю 035 «Філологія»
спеціалізації «035.01 Українська мова та література»

Миколаїв - 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розроблена для вступних фахових випробувань на навчання за рівнем вищої освіти магістр за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізація «035.01 Українська мова та література».

Майбутній фахівець повинен мати систему знань щодо базових розділів сучасної української мови, фольклору, давньої української літератури, сучасної української літератури.

Мета фахового випробування полягає в перевірці теоретичних знань і практичних умінь і навичок вступників, їхньої готовності до навчання за фахом на рівні вищої освіти магістр, у стимулюванні подальшої самостійної роботи.

Головні завдання фахового вступного випробування полягають у тому, щоб перевірити готовність вступників до здобуття рівня вищої освіти магістр за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією «035.01 Українська мова та література».

Вступник повинен знати:

- 1) усталений поняттєво-термінологічний апарат сучасної української мови;
- 2) місце, роль і функції сучасної української літературної мови в суспільстві;
- 3) норми сучасної української літературної мови;
- 4) одиниці різних мовних рівнів та субрівнів української мови, їхню семантику та функції;
- 5) особливості фонетико-фонологічної будови, закони української орфоепії, принципи орфографії української мови;
- 6) специфіку лексико-семантичного рівня, лексичні одиниці, одиниці морфеміки та словотвору, їхнє призначення та особливості функціонування в українській мові;
- 7) систему частин мови, особливості формотворення й словозміни, морфологічні категорії, їхню структуру й семантику, а також типи граматичних значень і засоби їхнього вираження;
- 8) синтаксичну організацію сучасної української мови: синтаксичні одиниці, зв'язки й відношення; синтаксичні категорії, засоби їхньої репрезентації, специфіку вживання та функціонування синтаксичних одиниць, а також принципи української пунктуації;
- 9) етапи лінгвістичного аналізу (фонетико-фонологічного, лексико-семантичного, морфемного, словотвірного, морфологічного синтаксичного) різних мовних одиниць сучасної української мови;
- 10) основні рушійні чинники та тенденції розгортання українського літературного процесу від найдавніших часів до межі ХХ-ХХІ ст.;
- 11) історію української літератури, етапи, періоди та закономірності її розвитку;
- 12) значимі художні твори української літератури, їхню естетичну вартість, культуротворчу цінність, суспільну вагомість тощо;
- 13) зміст текстів аналізованих творів, їх родову й жанрову специфіку, особливості поетики та стильової своєрідності;
- 14) сутність сучасних методів аналізу художнього твору: культурно-історичного, компаративного, біографічного, психологічного, герменевтичного, історію їхнього функціонування в українському літературознавстві.

Вступник повинен вміти:

- 1) вільно володіти усною й писемною формами сучасної української мови;
- 2) дотримуватися норм сучасної української літературної мови в процесі усного та письмового спілкування;
- 3) аналізувати одиниці української мови з погляду сучасних лінгвістичних концепцій та теорій;
- 4) подавати історичний коментар до становлення й розвитку тих чи інших мовних одиниць;
- 5) виконувати лінгвістичний аналіз (фонетико-фонологічний, графіко-орфографічний, лексико-семантичний, морфемний, словотвірний, морфологічний, синтаксичний, пунктуаційний);
- 6) знаходити й виправляти помилки різних типів (мовні й мовленнєві);
- 7) подавати наукове знання фактів та явищ українського письменства;

8) розкривати сутність знакових для української літератури явищ, їхню зумовленість змінами в житті суспільства та закономірностями розвитку світового літературного процесу;

9) аналізувати твір у літературно-мистецькому контексті, а також порівнювати з типологічно подібними літературно-мистецькими явищами;

10) систематизувати відомості з історії та теорії літератури;

11) застосовувати літературознавчі терміни інтерпретувати життєві факти і події, образи та символи, зображені в літературному творі, давати їм обґрунтовану оцінку з естетичних позицій;

12) виявляти та аналізувати особливості поетики художнього твору.

Фахове вступне випробування включає такі модулі дисциплін:

1. Модуль 1. Сучасна українська мова.

2. Модуль 2. Українська література.

Модулі характеризують загальнотеоретичні знання зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.01 «Українська мова і література».

Фахове випробування вступників сприяє виявленню здібностей у майбутніх фахівців до здобуття рівня вищої освіти магістр за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією «035.01 Українська мова та література».

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Сучасна українська мова

1.1. Сучасна українська мова (Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія)

Сучасна українська літературна мова як наукова і навчальна дисципліна. Предмет, завдання і структура курсу. Поняття національної й державної мови. Поняття форми й норми літературної мови (усна й писемна форма мови, основні ознаки обох форм літературної мови). Характеристика норм сучасної української літературної мови (норми, що функціонують у сфері усної форми літ. мови – орфоепічні, акцентологічні; норми, що функціонують у сфері писемної форми літ. мови – орфографічні, пунктуаційні; норми, що функціонують у сфері обох форм літ. мови – лексичні, фразеологічні, дериваційні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні).

Фонетика, її об'єкт, предмет і завдання. Система фонетичних одиниць (звук, склад, фонетичне слово, фонетична синтагма, фраза). Поняття про звук. Артикуляційна й акустична класифікації українського вокалізму й консонантизму. Фонетичні зміни в мовленнєвому потоці (асиміляція, акомодация, дисиміляція). Фонетичне членування мовленнєвого потоку. Склад, теорії складу, типи складів. Правила українського складоподілу.

Фонологія, її об'єкт, предмет і завдання. Учення про фонему. Функції і варіанти фонем. Класифікація фонем сучасної української літературної мови. Чергування фонем у сучасній українській літературній мові (з історичним коментарем): чергування *i//o, e; o, e//Ø; Ø//o, e; o//e* після шиплячих та *j; o, e//и* після *p, л*; найдавніші чергування голосних в дієслівних коренях (*o//a, e//и//Ø, e//i*); *г, к, х//ж, ч, ш//з, ц, с*; чергування, зумовлені асиміляцією приголосного з постконсонантним *j*; чергування приголосних при словотворенні (перед суфіксами *-ськ-, -ин-* тощо.).

Графіка і орфографія. Сучасний український алфавіт та його походження (історичний коментар). Співвідношення фонем, звуків і літер у сучасній українській літературній мові (причини невідповідності). Принципи української орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний, диференційний). Проблеми української орфографії кін. ХХ – поч. ХХІ ст. Історія українського правопису в ХХ ст.

Орфоепічна система сучасної української літературної мови. Значення орфоепічних норм. Типи орфоепічних помилок. Основні орфоепічні закони української мови: особливості вимови голосних у ненаголошених позиціях, вимова твердих і м'яких, глухих та дзвінких приголосних, вимова груп приголосних, евфонічні чергування, вимова слів іншомовного походження та аббревіатур, складні випадки наголошення слів у сучасній українській мові. Звукові зміни в мовленнєвому потоці та їхня регламентація з погляду орфоепії.

Акцентологія як наука про словесний наголос. Характеристика і функції словесного наголосу в сучасній українській літературній мові. Синтагматична і парадигматична характеристика наголосу. Рухомість/нерухомість наголосу. Поняття про акцентний тип. Переміщення наголосу в процесі словозміни і словотворення. Наголос акцентної групи (фонетичне слово), логічний та емпатичний наголос.

1. 2. Сучасна українська мова (Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія. Морфеміка. Словотвір)

Морфеміка як розділ мовознавства. Морфема та її ознаки. Морфема і морф, аломорфи і варіанти морфем. Структурні типи (кореневі та афіксальні морфемі, поняття асеманти, питання про конфікси) і семантика морфем у сучасній українській літературній мові (семантика кореневих та афіксальних морфем; семантика і функції флексії). Поняття про основу слова, типи основ (функціональна класифікація: похідна, непохідна, твірна основа; семантична класифікація: лексична і словозмінна основа; структурна класифікація: компактна / перервана, проста / складна, подільна / неподільна, вокалічна / консонантна основа).

Словотвір, його предмет і завдання. Поняття мотивації у словотворенні. Безпосередня та опосередкована, одинарна й бінарна мотивації. Основні одиниці словотворення (твірна основа, словотвірний формант, словотвірна пара, словотвірний ланцюг, словотвірне гніздо, словотвірна парадигма (конкретна й типова), словотвірне значення й засоби його вираження, словотвірний тип: ознаки, продуктивність, регулярність).

Поняття про спосіб словотворення. Морфемні (афіксальні, безафіксний, складання та його різновиди) та неморфемні (морфолого-синтаксичний та його різновиди), лексико-синтаксичний, лексико-семантичний) способи словотворення. Способи словотворення з погляду синхронії та діахронії.

Предмет і завдання лексикології. Слово як одиниця мовної системи. Структура лексеми. Значення слова. Пряме і переносне значення. Типи переносних значень (метафора, метонімія, синекдоха). Структура лексичного значення. Поняття семи та семемі. Семантичний трикутник.

Лексико-семантичні поля і лексико-семантичні групи (синонімічні, антонімічні, омонімічні, патронімічні, гіпонімічні, партитивні та еквонімічні відношення). Семантичні, стилістичні й семантико-стилістичні відношення. Контрарні й комплементарні антоніми. Омонімія і полісемія. Повні й часткові (омоформи, омофони, омографи) омоніми.

Словниковий склад української мови з погляду походження, стилістичної диференціації і сфери вживання (активна і пасивна лексика: жаргонізми, діалектизми та їхні різновиди, арготизми, сленг, просторіччя тощо). Поняття про терміни (термінологізація і детермінологізація).

Фразеологія. Поняття фразеологізму. Ознаки фразеологізмів. Типи фразеологічних одиниць за акад. В. В. Виноградовим. Інші класифікації фразеологічних одиниць. Фразеографія (характеристика основних фразеологічних словників).

1. 3. Сучасна українська мова (Морфологія)

Граматики та її основні поняття (розділи граматики, граматичне значення, граматична форма, граматична категорія, грамема). Типи граматичних значень. Відмінність між лексичним і граматичним значенням. Засоби вираження граматичних значень і типи граматичних форм (синтетичні, аналітичні, аналітико-синтетичні). Класифікація морфологічних категорій: корелятивні й некорелятивні, словозмінні й класифікаційні, реляційні й референційні категорії; категорії I та II рангів.

Морфологія як галузь граматики. Поняття словоформи і парадигми. Типи морфологічних парадигм (типова й часткова парадигми; повна, дефектна та надлишкова парадигми). Відмінність словоформи від слова (лексемі). Частини мови як основний предмет морфології (критерії класифікації, історія вивчення). Частини мови у функціональному аспекті (І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська).

Грамматичні категорії імен. Структура й семантика категорій роду, числа та відмінка іменників. Основні семантико-синтаксичні й формально-синтаксичні функції відмінкових грамем іменника. Питання про категорію істот – неістот в українському мовознавстві. Лексико-граматичні

розряди іменників та критерії їхнього визначення (власні й загальні іменники, конкретні й абстрактні, речовинні, збірні іменники).

Іменник як центральна частина мови (семантичні, морфологічні та синтаксичні особливості). Субстантивне відмінювання в сучасній українській мові (з історичним коментарем). Поділ іменників на відміни та групи. Іменники *pluralia tantum*, нульової відміни, ад'єктивного типу. Формування сучасних іменникових парадигм (давні іменникові основи та їхня трансформація).

Прикметник як частина мови (семантичні, морфологічні та синтаксичні особливості). Семантичні розряди прикметників: якісні та відносні прикметники. Ознаки якісних прикметників. Семантична диференціація відносних прикметників (власне відносні, присвійні, порядкові, займенникові). Категорія ступенів порівняння та особливості формотворення в українській мові. Семантика та особливості вживання форм компаратива й суперлатива. Прикметникові парадигми й особливості словозміни.

Числівник як частина мови (семантичні, морфологічні та синтаксичні особливості). Квантитативна й нумеративна функції числівників. Семантичні (означено-кількісні: власне кількісні, дробові, збірні та неозначено-кількісні) та структурні (прості непохідні, прості суфіксальні, прості суфіксоїдні, складні й складені) розряди числівників. Числівникова словозміна та синтаксична сполучуваність з іменниками.

Проблема частиномовного статусу займенникових слів в українському мовознавстві. Провідна функція займенникових слів. Семантичні розряди займенникових слів: займенникові іменники, займенникові прикметники, займенникові числівники, займенникові прислівники. Морфологічні, синтаксичні й стилістичні особливості займенникових слів.

Дієслово як центральна частина мови (семантичні, морфологічні та синтаксичні особливості). Інфінітив. Морфологічні ознаки й синтаксичні функції інфінітива. Дві основи дієслова та дієслівне формотворення. Структурні класи дієслів та дієвідмінювання. Поділ українських дієслів на дієвідміни. Дієслівні флексії.

Несловозмінні дієслівні категорії виду і стану (семантика, формотворення). Парновидові дієслова. Імперфективація та перфективація як способи творення видових корелятивів. Одно- і двовидові дієслова. Концепція трьох станів. Дієслова, що не виражають станових значень. Семантика дієслів середньо-зворотного стану. Концепція двох станів. Питання про категорію перехідності та неперехідності. Перехідні, неперехідні, непрямо-перехідні дієслова, перехідні дієслова в неперехідному вживанні. Дієслівна категорія валентності. Моновалентні та полівалентні дієслова.

Словозмінні дієслівні категорії часу, способу, особи, роду і числа (семантика, формотворення, внутрішня транспозиція). Система часових форм в українській мові. Системні зв'язки категорій часу і виду. Питання про форми дійсного способу в концепції функціональної морфології української мови. Дієслова неповної особової парадигми. Безособові (моноособові дієслова). Синтаксична зумовленість невластивих категорій особи, роду і числа.

Дієприкметник і дієприслівник: проблеми їхнього частиномовного статусу; семантичні, морфологічні та синтаксичні ознаки; специфіка формотворення та вживання в українській мові. Проблеми перекладу російських дієприкметників українською мовою. Дієприкметник і дієприслівник у світлі функціональної морфології І. Р. Вихованця та К. Г. Городенської. Походження українських дієприслівників (історичний коментар). Безособові предикативні форми на -НО, -ТО.

Прислівники, слова категорії стану, модальні слова (семантичні, морфологічні і синтаксичні ознаки). Семантичні розряди прислівників (якісно-означальні, кількісно-означальні, міри й ступеня, порівняльно-уподібнювальні, сумісності, часу, місця, причини, мети). Ступені порівняння і форми суб'єктивної оцінки якісних прислівників. Займенникові прислівники. Проблема слів категорії стану й модальних слів в українському мовознавстві.

Проблема частиномовного статусу службових слів, інтер'єктивів та звуконаслідувань. Семантичні й структурні розряди прийменників, сполучників і часток. Типи службових слів за способом вживання. Омонімія службових слів та повнозначних частин мови. Інтер'єктивація і транспозиція вигуків.

1.4. Сучасна українська мова (Синтаксис. Пунктуація)

Синтаксис як розділ граматики. Синтаксичні одиниці: типологія та ієрархія. Синтаксичні зв'язки та відношення. Словосполучення як докомунікативна непередикативна синтаксична одиниця. Критерії класифікації словосполучень: синтаксично вільні й пов'язані, прості й складні, сурядні й підрядні словосполучення. Характеристика за типом підрядного зв'язку (узгодження, прилягання й керування). Морфологічна класифікація словосполучень. Семантична класифікація словосполучень (об'єктні, обставинні, атрибутивні, суб'єктні, комплетивні, синкретичного типу).

Речення та його ознаки. Поняття передикативності, модальності і синтаксичного часу. Реальна та ірреальна, об'єктивна і суб'єктивна, стверджувальна й заперечна модальність. Класифікаційні ознаки речень: типи речень за будовою, інтонаційною оформленістю, метою висловлювання, характеристикою передикативного центру, наявністю / відсутністю поширювачів, структурною і семантичною повнотою, наявністю / відсутністю ускладнень. Структурний (формальний), логіко-семантичний і комунікативний аспекти вивчення речення. Питання про структурну схему речення та її компоненти. Способи актуального членування речення.

Головні члени речення: структурно-семантичні особливості та засоби вираження. Прості й складені підмети. Семантико-синтаксична характеристика підмета, морфологічні засоби вираження. Прості, складні й складені присудки. Типи зв'язок у складеному іменному присудку, засоби вираження іменної частини. Структура і семантика складеного дієслівного присудка. Питання про складні присудки. Синтаксичні відношення між підметом і присудком.

Другорядні члени речення: структурно-семантичні особливості та засоби вираження. Другорядні члени групи присудка (обставина, додаток). Другорядні члени групи підмета (означення). Прикладки та її різновиди. Поняття про детермінант. Синтаксичні зв'язки детермінанта з іншими членами речення.

Структурно-семантичні типи односкладних та неповних речень у сучасній українській мові. Питання про головний член односкладного речення. Означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні, номінативні речення: семантика й засоби вираження головного члена. Семантично повні й структурно неповні, семантично неповні й структурно повні, структурно й семантично неповні речення. Парцеляція. Особливості структурних схем односкладних та неповних речень.

Поняття про ускладнене речення. Трансформація простих ускладнених речень у складні. Типи ускладнень (відокремлені додатки, обставини, означення, прикладки, уточнювальні члени речення; однорідні члени речення). Речення з автономними конструкціями (вставні й вставлені конструкції, звертання). Питання про нечленовані речення, їхні різновиди.

Загальна характеристика складного речення. Поняття про передикативну частину. Засоби поєднання передикативних частин у складних реченнях. Складносурядні та безсполучникові складні речення: структурно-семантичні і типологічні особливості. Речення закритої та відкритої, пластичної й непластичної структури. Складносурядні речення з єднальними, зіставними, протиставними, градаційними та пояснювально-приєднувальними відношеннями. Безсполучникові складні речення з однотипними й різнотипними передикативними частинами. Синонімія безсполучникових і сполучникових складних речень.

Складнопідрядні двокомпонентні речення: структурно-семантичні і типологічні особливості. Сполучники й сполучні слова як засоби поєднання передикативних частин СПР. Речення нерозчленованої структури (присубстантивно-атрибутивні, атрибутивно-поширювальні та атрибутивно-видільні; з'ясувально-об'єктні з реальною та ірреальною модальністю об'єкта; порівняльно-об'єктні; займенниково-співвідносні субстантивного, ад'єктивного й адвербіального типів; займенниково-сполучникові). Речення розчленованої структури (обставинні мети, часу, умови, причини тощо; наслідкові, супровідні).

Складнопідрядні багатоконпонентні речення. СПР багатоконпонентні з послідовною підрядністю, однорідною, паралельною супідрядністю та супідрядністю змішаного типу. Речення складної синтаксичної конструкції: структурно-семантичні й типологічні особливості. ССК з сурядним і підрядним, сурядним і безсполучниковим, підрядним і безсполучниковим зв'язком, а також зі зв'язком змішаного типу. Поняття семантичного компонента в реченнях ССК. Поняття про період.

Питання для підготовки з модулю 1. Сучасна українська мова

1. Сучасна українська літературна мова як наукова і навчальна дисципліна. Предмет, завдання і структура курсу. Поняття літературної, національної і державної мови. Поняття форми і норми літературної мови (усна й писемна форма мови, основні ознаки обох форм літературної мови).
2. Фонетика, її об'єкт, предмет і завдання. Система фонетичних одиниць (звук, склад, фонетичне слово, фонетична синтагма, фраза). Поняття про звук. Класифікації звуків сучасної української мови.
3. Різновиди фонетичних змін (модифікацій) у мовленнєвому потоці: позиційні (редукція голосних, вокалізація приголосних), комбінаторні (акомодація, асиміляція, дисиміляція, спрощення, стягнення, подовження, подвоєння).
4. Фонологія, її об'єкт, предмет і завдання. Учення про фонему. Функції і варіанти фонем. Класифікація фонем сучасної української літературної мови.
5. Поняття альтернативі фонем. Чергування голосних і приголосних фонем у сучасній українській літературній мові (з історичним коментарем).
6. Графіка і орфографія. Сучасний український алфавіт та його походження (історичний коментар). Співвідношення фонем, звуків і літер у сучасній українській літературній мові (причини невідповідності).
7. Орфоепічна система сучасної української літературної мови. Значення орфоепічних норм. Типи орфоепічних помилок. Основні орфоепічні закони української мови.
8. Акцентологія як наука про словесний наголос. Характеристика і функції словесного наголосу в сучасній українській літературній мові. Синтагматична і парадигматична характеристика наголосу.
9. Морфеміка як розділ мовознавства. Морфема та її ознаки. Морфема і морф, аломорфи і варіанти морфем. Структурні типи і семантика морфем у сучасній українській літературній мові. Поняття про основу слова.
10. Словотвір, його предмет і завдання. Поняття мотивації у словотворенні. Основні одиниці словотворення.
11. Поняття про спосіб словотворення. Морфемні та неморфемні способи словотворення.
12. Предмет і завдання лексикології. Слово як одиниця мовної системи. Лексичне значення слова. Пряме і переносне значення. Структура лексичного значення.
13. Лексико-семантичні поля і лексико-семантичні групи (синонімічні, антонімічні, омонімічні, патронімічні, гіпонімічні, партитивні та еквонімічні відношення).
14. Словниковий склад української мови з погляду походження, стилістичної диференціації і сфери вживання. Поняття про терміни.
15. Фразеологія. Поняття фразеологізму. Ознаки фразеологізмів. Типи фразеологічних одиниць. Фразеографія.
16. Граматика та її основні поняття. Типи граматичних значень. Відмінність між лексичним і граматичним значенням. Засоби вираження граматичних значень і типи граматичних форм. Класифікація морфологічних категорій.
17. Морфологія як галузь граматики. Поняття словоформи і парадигми. Типи морфологічних парадигм. Відмінність словоформи від слова (лексеми). Частини мови як основний предмет морфології. Частини мови у функціональному аспекті.
18. Іменник як центральна частина мови. Субстантивне відмінювання в сучасній українській мові (з історичним коментарем).
19. Лексико-граматичні розряди іменників. Категорія істот – неістот в українському мовознавстві. Структура й семантика категорій роду, числа іменників.
20. Категорія відмінка іменника. Функції відмінкових градем іменника.
21. Прикметник як частина мови. Семантичні розряди прикметників. Семантична диференціація відносних прикметників. Категорія ступенів порівняння та особливості формотворення в українській мові. Відмінювання прикметників.

22. Числівник як частина мови. Квантитативна й нумеративна функції числівників. Семантичні та структурні розряди числівників. Числівникова словозміна та синтаксична сполучуваність з іменниками.
23. Проблема частиномовного статусу займенникових слів в українському мовознавстві. Семантичні розряди займенникових слів: займенникові іменники, займенникові прикметники, займенникові числівники, займенникові прислівники.
24. Дієслово як центральна частина мови. Інфінітив і його ознаки. Дві основи дієслова та дієслівне формотворення. Структурні класи дієслів та дієвідмінювання.
25. Несловозмінні дієслівні категорії виду і стану. Парно- й непарновидові дієслова. Імперфективація та перфективація як способи творення видових корелятивів. Концепція трьох станів. Семантика дієслів середньо-зворотного стану. Концепція двох станів. Питання про категорію перехідності та неперехідності. Дієслівна міжрівнева категорія валентності.
26. Словозмінні дієслівні категорії часу, способу, особи, роду і числа (семантика, формотворення, внутрішня транспозиція). Системні зв'язки категорій часу і виду. Дієслова неповної особової парадигми. Безособові (моноособові дієслова).
27. Дієприкметник і дієприслівник: проблеми їхнього частиномовного статусу; семантичні, морфологічні та синтаксичні ознаки; специфіка формотворення та вживання в українській мові. Безособові предикативні форми на -НО, -ТО.
28. Прислівники. Семантичні розряди прислівників. Ступені порівняння і форми суб'єктивної оцінки якісних прислівників. Займенникові прислівники.
29. Проблема слів категорії стану в українському мовознавстві. Семантичні, морфологічні та синтаксичні ознаки слів категорії стану.
30. Проблема модальних слів в українському мовознавстві. Семантичні, морфологічні та синтаксичні ознаки модальних слів.
31. Проблема частиномовного статусу службових слів, інтер'єктивів та звуконаслідувань. Омонімія службових слів та повнозначних частин мови. Типи службових слів за способом вживання.
32. Проблема частиномовного статусу прийменників. Семантичні й структурні розряди прийменників. Препозитивація.
33. Проблема частиномовного статусу сполучників. Семантичні й структурні розряди сполучників. Кон'юктивація.
34. Проблема частиномовного статусу часток. Семантично-функціональні й структурні розряди часток. Партикуляція.
35. Проблема частиномовного статусу вигуків. Інтер'єктивація і транспозиція вигуків.
36. Синтаксис як розділ граматики. Аспекти вивчення синтаксису в сучасній лінгвістиці. Синтаксичні одиниці: типологія та ієрархія. Типологія синтаксичних зв'язків.
37. Словосполучення як номінативна непередикативна синтаксична одиниця. Головні та відмінні ознаки слова і словосполучення, речення і словосполучення. Типи словосполучень: за семантико-синтаксичними відношеннями, за морфологічним вираженням головного слова, за ступенем злитості їхніх компонентів, за будовою.
38. Речення як предикативна синтаксична одиниця. Ознаки речення: предикативність, модальність, відтворюваність, членованість, інтонаційна завершеність, смислова завершеність тощо. Типи речень: за структурою, модальністю, співвідношенням з об'єктивною дійсністю, експресією. Питання про нечленовані речення, їхні різновиди.
39. Головні члени речення. Кваліфікаційні ознаки підмета, особливості його реалізації. Кваліфікаційні ознаки присудка, типи присудка: простий, його різновиди, складений дієслівний, складений іменний, складений прислівниковий, складений тричленний, складний (подвійний).
40. Другорядні члени речення: структурно-семантичні особливості та засоби вираження. Нове вчення про другорядні члени речення. Поняття про детермінант, дуплексив. Синкретичні члени речення.
41. Поняття односкладного речення. Структурно-семантичні типи односкладних речень.
42. Статус неповних речень у сучасній українській мові. Типи неповних речень.
43. Поняття про формально ускладнене речення. Типи ускладнень та їх особливості: напівпредикативні (відокремлені) конструкції. Відокремлені означення. Відокремлені обставини. Відокремлені прикладки. Відокремлені додатки.

44. Опосередковані (уточнювальні та пояснювальні) компоненти як формальні ускладнювачі простого речення. Специфіка опосередкованого зв'язку. Семантика опосередкованих компонентів.

45. Однорідні члени речення як компоненти ряду та формальні ускладнювачі простого речення. Проблема однорідних присудків у сучасній лінгвістиці.

46. Вставні і вставлені компоненти як формальні ускладнювачі простого речення. Статус і функції звертання.

47. Загальна характеристика складного речення. Засоби поєднання предикативних частин у складних реченнях. Типологія складного речення.

48. Основні різновиди складносурядних і безсполучникових складних речень. Характеристика структурних особливостей та семантико-синтаксичних відношень між предикативними частинами.

49. Складнопідрядні двокомпонентні речення. Типологія класифікацій складнопідрядних речень. Структурно-семантичні різновиди складнопідрядних речень. Складнопідрядні речення з кількома підрядними.

50. Основи пунктуації української мови. Структурний, інтонаційний, смисловий принципи української пунктуації. Характеристика розділових знаків.

Модуль 2. Українська література

2. 1. Українська усна народна творчість

Ритуально-міфологічна основа циклів календарної обрядовості. Календарно-обрядова поезія. Жанрово-стильові особливості колядок та щедрівок. Специфіка жанрів весняного циклу календарної обрядовості: своєрідність веснянок (гайвок, гагілок, маївок). Купальські пісні, їх зв'язок з міфологією та обрядами. Ритуально-міфологічна основа та жанри осіннього циклу календарно-обрядової творчості.

Характеристика жанрів народних пісень. Жанрово-стильові ознаки й поетика історичних, соціальних, родинно-побутових пісень.

Жанр народної казки. Казки про тварин, чарівні, соціально-побутові, новелістичні, гумористичні казки, казки-легенди, казки-анекдоти, казки-притчі, кумулятивні казки. Національна специфіка казок.

Характеристика жанрів українського героїчного епосу: билини, думи, перекази, оповідання. Періодизація та циклізація. Провідні сюжети і теми. Поняття про пісні-хроніки.

2.2. Давня українська література

Поняття про стилі давньої української літератури (монументалізм, орнаменталізм, Відродження й Реформація, Бароко). Виникнення старокиївського літописання. «Літопис руський»: історія створення, редакції, композиція. «Повість минулих літ». Оповідання про князя Олега (походи на Візантію, смерть від коня свого). Загибель Ігоря Рюриковича від деревлян. Легенди про княгиню Ольгу. Про життя і смерть князя Святослава. Сказання про хрещення Русі при Володимирі у 988 році. Легенда про білгородський кисіль. Оповідання про братів-мучеників Бориса і Гліба (1015 р.). Повість про осліплення Василька Тербовлянського. «Повчання Володимира Мономаха». Київський літопис, Галицько-Волинський літопис.

Історія відкриття і видання «Слова про Ігорів похід», проблеми автентичності, датування та авторства. Найдавніша пам'ятка ораторського мистецтва, перлина літератури Київської Русі. Гіпотези щодо авторства Б. Рибаківа, О. Назаревського, Л. Махновця, П. Білоуса та ін. Особливості композиції, сюжету, поетичної мови. Ідейна лінія твору.

Причини виникнення полемічної літератури. Репрезентанти полемічної літератури, її жанрві різновиди. Полемічна література кінця XVI – поч. XVII ст. як явище бароко. Іван Вишенський в українській полемічній літературі («Викриття диявола – миродержця», «Порада», «Зачапка мудрого латинника з глухим русином», «Видовище мисленне», «Послання до єпископів...»). Письменник-полеміст протилежного табору (Петро Скарга). Творчість Герасима та Мелетія

Смотрицького, Касіяна Саковича, загальна характеристика «Палінодії» Захарія Копистенського, «Перестороги» невідомого автора, «Апокрисису» Христофора Філалета.

Шкільна драма, її походження, система жанрів, зв'язок із західноєвропейським театром. Декламації та діалоги. Різдва драма («Комедія на день Різдва Христова» Дмитра Туптала (1702 р.); «Комическое действе...» Митрофана Довгалевського (1736–1737 рр.). Великодня драма («Слово о збуреню пекла» (I пол. XVII ст.), «Торжество Естества Человеческого» (1706 р.), «Царство Натури Людської...» (1698 р.) та «Трагедокомедія» С. Ляскоронського (1737–1738 рр.). Житійна або агіографічна драма (міраклъ). Повчальна драма (мораліте): «Трагедія руська» (поч. XVII ст.), «О багаче и Лазаре» (XVII–XVIII ст.), «Розмова во кратце о душе грешной» (XVII–XVIII ст.) та «Воскресеніє мертвих...» Г. Кониського (1746–1747 рр.). Історична драма: трагедокомедія «Владимир» (1705 р.) Феофана Прокоповича та драма невідомого автора «Милость Божія» (1728 р.).

Час і причини появи козацьких літописів. Загальна характеристика «Літопису Самовидця» (хронологічні рамки 1648–1702 рр.). Барокові риси літопису Гадяцького полковника Григорія Грабянки (1710 р.) та літопису Самійла Величка (1720 р.). Відмінності індивідуальних авторських стилів козацьких літописів. Змістове наповнення, особливості зображення історичних осіб.

Роль і місце творчості Григорія Сковороди в історії української літератури. Ідейно-художня характеристика збірки «Саду божественних пісень». Ідейно-художній аналіз 1-2 поезій («Ах поля, поля зелені», «Ой ти, птичко желтобоко», «Стоїть явір над водою», «Всякому городу нрав і права» та ін.). Вірші Г. Сковороди поза збіркою («De Libertate»). Філософська проза та її зв'язок з античною літературою і працями викладачів КМА («Начальная дверь ко христіанскому добронравію», «Наркисс. Розглагол о том: узнай себя», «Симфонія, нареченная Книга Асхань о познанні самого себе», «Розговор, називаемий Алфавит, или Букварь мира», «Благодарный Еродій», «Убогий Жаворонок»). Загальна характеристика збірки «Байки Харківські». Ідейно-художній аналіз 1-2 байок на вибір («Вітер і Філософ», «Оселок і Ніж», «Орел і Черепеха», «Сова і Дрозд», «Змія і Буфон» та ін.).

2.3. Історія української літератури XIX

Поняття по нову українську літературу. Загальна характеристика творчої спадщини Івана Котляревського. Жанрові та стильові особливості поеми «Енеїда». Риси давньої й нової української літератури в «Енеїді» І. Котляревського. «Котляревщина» як історико-культурне поняття.

Поняття про сентименталізм та особливості його розвитку в українській літературі. Проблематика, національний колорит, роль побутово-етнографічних картин повісті «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка. Співвідношення морально-етичного й соціального начал конфлікту повісті «Сердешна Оксана». Викривальний характер повісті «Козир-дівка». «Салдацький патрет» як художній твір і маніфест українського письменника, свідомого його національної ідентичності. Засоби творення гумористичного ефекту в оповіданнях Г. Квітки-Основ'яненка «Мертвецький Великдень», «От тобі й скарб», «Пархімове снідання». Українське суспільство за часів Великої Руїни у повісті «Конотопська відьма». Роль бурлеску та фантастики в розкритті ідеї твору.

Гоголезнавчий дискурс в українському літературознавстві. Український колорит збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» М. Гоголя. Героїчна історія України та її національних характерів у повісті «Тарас Бульба».

«Чорна рада» П. Куліша – перший український історичний роман. Вальтерскоттівська романтична традиція та літописні витоки. Ідейно-художня характеристика твору.

Багатогранність творчої діяльності Т. Шевченка, його місце в історії літератури, у розвитку суспільно-політичної, філософської та естетичної думки. Періодизація його творчості. Рання творчість Т. Шевченка, її романтичний характер. Ідейно-художній аналіз балади «Причинна», поем «Гайдамаки», «Катерина». Загальна характеристика творчості Т. Шевченка періоду «Трьох літ» (1843–1847 рр.); ідейно-художня характеристика творів «Сон», «Кавказ», «І мертвим, і живим...», «Великий льох». Творчість Т. Шевченка 1847–1857 рр. Цикл «В казематі». Політична сатира Т. Шевченка, оцінка її І. Франком. Творчість Т. Шевченка 1857–1861 рр. Значення творчості Т. Шевченка для формування постколоніального типу національно-громадянської свідомості українців. Т. Шевченко в сучасному літературознавстві й критиці.

Поняття про реалізм в українській літературі. Антикріпосницька спрямованість творчості Марка Вовчка. Сучасне прочитання повісті «Три долі» Марка Вовчка.

Поняття літературного народництва. Художня проза І. Нечуя-Левицького: про українське село («Кайдашева сім'я», «Микола Джеря», «Дві московки»), про життя духовенства («Старосвітські батюшки і матушки»), інтелігенції (Хмари)) та з історії України («Князь Єремія Вишневецький» та «Гетьман Іван Виговський»). І. Нечуй-Левицький – етнограф-фольклорист, лінгвіст та письменник.

Поняття про психологізм реалістичної творчості Панаса Мирного. Проблема жанру роману Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Соціально-психологічний роман «Повія» в багатстві ідей та художніх засобів. Багатозначність і символічність образу повії в романі. Ідейно-художня характеристика творів: «Лихі люди», «Лихий попутав», «Лимирівна».

Поняття про український соціально-побутовий театр. «Театр корифеїв». Традиції й новаторство п'єс М. Кропивницького. Ідейно-художня характеристика творів «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Глитай, або ж Павук», «Доки сонце зійде – роса очі виїсть».

Майстерність сатиричних образів І. Карпенка-Карого. Викриття нищівності потягу до збагачення будь-якою ціною в комедії «Сто тисяч» І. Карпенка-Карого. Художня репрезентація проблеми «хазяйського колеса» в драмі «Хазяїн». Способи творення образу Пузиря. Конфліктосфера комедії «Мартин Боруля» та способи її розкриття.

Іван Франко – вершинна постать українського літературного народництва і передвісник українського модернізму. Етапи світоглядної еволюції та їхнє відображення у творчості. Відображення громадянського і мистецького світогляду І. Франка у збірках ліричних творів. «Зів'яле листя» – перший вияв декадентської естетики в українській літературі. Поеми І. Франка, масштаби проблематики й символізму («Похорон», «Мойсей»). Прикмети натуралістичної поезії у прозі І. Франка («Борислав сміється», «Перехресні стежки»). Іван Франко як критик і літературознавець.

Поняття про ранній український модернізм (філософська основа, ідейні, художні ознаки). Стильові версії українського модернізму. Леся Українка як теоретик і практик неоромантизму. Основні мотиви лірики Лесі Українки. Ідейно-художній аналіз одного поетичного циклу на вибір. Проблематика, образи, художня оригінальність драматичних поем Лесі Українки («Блакитна троянда», «Одержима», «Бояриня»). Неоромантизм і символізм драми-феєрії «Лісова пісня».

Феміністична домінанта творчості О. Кобилянської. Проблема емансипації жінки в умовах патріархального суспільства XIX ст. («Людина», «Царівна»). Ніцшеанство, психологізм і неоромантизм у творчості О. Кобилянської («Вальс меланхолійний», «В неділю рано зілля копала», «Земля»).

Поняття про новелу та її місце в жанровій системі раннього українського модернізму на прикладі творів М. Коцюбинського, В. Стефаника, В. Винниченка.

Еволюція поезії прози М. Коцюбинського від реалізму до імпресіонізму. Ідейно-художній аналіз новел «Цвіт яблуні», «Сон», «Intermezzo», «Хвала життю!». Ідейне і стилістичне новаторство повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків».

Експресіоністична тенденція творчості В. Стефаника. Новели «Майстер», «Камінний хрест», «Марія», «Сини»: прийоми психологізації зображення (художня деталь, контраст, монологічна оповідь).

2.4. Історія української літератури XX ст.

Розвиток модерністського дискурсу в українській літературі на початку XX ст. Дискурс модернізму в концепціях «молодомузівців» і «хатян». Літературна діяльність В. Винниченка. Проблематика прозової творчості митця («Сонячна машина», «Записки кирпатого Мефістофеля», «Чесність з собою»). Поняття про «живий символ» у драматургії В. Винниченка («Брехня», «Чорна Пантера і Білий Ведмідь» та ін.).

Течії модернізму в українській літературі 20-х рр. XX ст. (символізм, футуризм, «неокласицизм», експресіонізм, неоромантизм та ін.). Світоглядні й стильові ознаки модернізму в українській прозі 20–30-х років XX ст. (Микола Хвильовий, Григорій Косинка та ін.).

«Кларнетизм» як індивідуальний стиль творчості П. Тичини. «Неокласици» в українській літературі. Основні мотиви і висока майстерність поезії М. Рильського, М. Зерова. Імпресіоністична поезія Є. Плужника.

Художня (стильова, інтермедіальна) своєрідність прозового доробку Ю. Яновського. Психологічна проза В. Підмогильного та В. Домонтовича. Жанр інтелектуального роману. «Місто» В. Підмогильного – роман кар'єри, роман виховання. Екзистенційна проблематика твору. Жанр белетризованої біографії у творчості В. Домонтовича («Романи Куліша», «Аліна й Костомаров»). Екзистенційна проблематика в романах В. Домонтовича («Доктор Серафікус», «Без ґрунту»). Постаць героя-інтелектуала у творах В. Підмогильного та В. Домонтовича.

«Празька школа поетів»: визначальні теми, мотиви, концепція поетичної творчості. Специфіка зародження та формування діаспорної української літератури. Моделювання національної ідентичності в поезії Празької школи. Феномен «вісниківської квадриги». Концепт «національного чину» в творчості Є. Маланюка.

Літературна дискусія 1925–1928 рр.: загальна характеристика явища. «Романтика вітаїзму» М. Хвильового. Організація літературних сил в окремих спілках, групах та об'єднаннях у 20–30-х роках ХХ ст. Памфлети М. Хвильового: концептуальні засади (поняття «психологічної Європи» та «олімпійства»), критика «червоної халтури», гасло «геть від Москви!»). «Азіатський ренесанс» та «романтика вітаїзму» М. Хвильового. «ВАПЛІТЕ». Тема революції й національних змагань у творчості Миколи Хвильового.

О. Довженко як творець жанру кіноповісті. Основні риси індивідуального стилю митця. «Зачарована Десна» – своєрідність оповіді, позиція оповідача. «Україна в огні», «Повість полум'яних літ» – проблематика творів, спосіб зображення подій. Інтермедіальна специфіка творчого феномену О. Довженка (кінофільми «Звенигора», «Земля»).

Третя хвиля еміграції. Поняття про «МУР»: продуктивність, амбівалентність дискурсів. Ідейно-художня характеристика роману І. Багряного «Сад Гетсиманський». Публіцистична діяльність І. Багряного («Чому я не хочу вертатись до СРСР?»). Риси необароко у творчості В. Барки.

Шістдесятництво як літературне явище. Ідейно-художні здобутки поезії шістдесятників (В. Симоненко, І. Драч, М. Вінграновський, Л. Костенко, І. Калинець та ін.). Тематика, проблематика, художня своєрідність прози Г. Тютюнника. Творчий феномен В. Стуса – екзистенційні та філософські мотиви, принцип «самособоюнаповнення».

Жанр історичного роману в українській літературі II половини ХХ ст. Художня специфіка романістики П. Загребельного. Творчість Валерія Шевчука: характерні теми, мотиви, система образів. Специфіка жанру «хімерної прози» (В. Земляк «Лебедина зграя», О. Ільченко «Козацькому роду нема переводу»). Риси «хімерного» роману в творі В. Шевчука «Дім на горі». «Птахи з невидимого острова» як роман-антиутопія. Неоміфологізм у творчості В. Шевчука.

Герметизм в українській поезії II пол. ХХ ст. (Нью-Йоркська група, Київська школа). Нью-Йоркська група поетів (Ю. Тарнавський, Е. Андієвська, Б. Бойчук, Б. Рубчак та ін.) та поети «Київської школи» (В. Кордун, В. Голобородько, М. Воробйов, М. Григорів) – якісно новий рівень розвитку поетичного письма. Екзистенційні мотиви в поезії поетів Нью-Йоркської групи (на прикладі творчості одного з представників угруповання – за вибором студента). Міфологічне світовідчуття у творчості поетів Київської школи (на прикладі творчості одного з представників Київської школи). Сюрреалізм у поезії Е. Андієвської, Ю. Тарнавського, М. Воробйова, М. Григоріва.

Епатаж кінця 80-х у творчій діяльності об'єднань «Нова література», «Бу-Ба-Бу», «Пропала грамота». Постколоніальний дискурс у творчості О. Забужко. Літературний процес 80-х як послідовне і різнобічне заперечення соцреалістичних ідеологем (чергова спроба модернізму). Діяльність літературного угруповання «Бу-Ба-Бу»: балаганні дійства, ігрова атмосфера, зміна масок, театралізація дійсності, іронія та пародіювання. «ЛуГоСад» як літературний ар'єргард. Постмодерністські прийоми розхитування, дестабілізації, руйнування традиційних світоглядних та соціокультурних форм у поетичних маніфестах «Нової літератури» та «Пропалі грамоти». Феміністичні та постколоніальні мотиви у повісті О. Забужко «Польові дослідження з українського сексу». Характерні риси постмодернізму у творчості Ю. Андруховича.

Питання для підготовки з модулю 2. Українська література

1. Поняття про фольклор. Походження, теми, мотиви, образність, ритмічна організація календарно-обрядової поезії. Ідейно-художня характеристика колядки або щедрівки на вибір («Бог ся рождає», «Коляд, коляд, колядниця», «Щедрий вечір, добрий вечір»).
2. Поняття про український народний героїчний епос. Загальна характеристика жанрів думи та історичної пісні. Ідейно-художній аналіз «Думи про Марусю Богуславку», «Думи про козака Голоту», «Максим козак Залізник» (на вибір).
3. «Слово про похід Ігорів» як видатна пам'ятка давньої української літератури (історична основа, провідна ідея поеми та художні засоби її втілення). Ідейно-художній аналіз «Плачу Ярославни» або «Золотого слова Святослава».
4. Розвиток літописання в Київській Русі. Жанрова своєрідність «Повісті минулих літ», Київського і Галицько-Волинського літописів. Риси монументального стилю в літописних оповіданнях «Повісті минулих літ». «Повчання» Володимира Мономаха та його місце у «Повісті минулих літ».
5. Поняття полемічної літератури кінця XVI – поч. XVII ст., причини виникнення, проблематика, основні жанри, представники (Петро Скарга, Герасим та Мелетій Смотрицький, Касіян Сакович, Захарія Копистенський, Христофор Філарет).
6. Особливості авторського стилю, риси барокової естетики Івана Вишенського на прикладі одного твору на вибір (наприклад, «Викриття диявола – миродержця», «Порада», «Послання до єпископів...»).
7. Козацькі літописи: історія виникнення, тематика, жанрово-стильові особливості, проблема авторства. Загальна характеристика «Літопису Самовидця» (хронологічні рамки 1648–1702 рр.).
8. Барокові риси літопису Гадяцького полковника Григорія Грабянки (1710 р.) та літопису Самійла Величка (1720 р.). Відмінності індивідуальних авторських стилів козацьких літописів. Змістове наповнення, особливості зображення історичних осіб.
9. Особливості композиції та тематики збірки Г. Сковороди «Сад божественних пісень». Ідейно-художній аналіз 1 поезії на вибір («Ах поля, поля зелені», «Ой ти, птичко желтобоко», «Всякому місту звичай і права» та ін.). Ідейно-художній аналіз 1 байки на вибір («Вітер і Філософ», «Оселок і Ніж», «Орел і Черепаха», «Сова і Дрозд», «Змія і Буфон» або ін.).
10. Поняття про нову українську літературу. Літературна діяльність І. Котляревського. «Енеїда» І. Котляревського на межі давньої й нової української літератури. Сучасні оцінки поеми В. Шевчуком, Є. Нахліком, Ю. Андруховичем, А. Горбань.
11. Роль Г. Квітки-Основ'яненка в утвердженні права літераторів писати українською мовою («Супліка до пана іздателя», листи до П. Плетньова). Чинники сатири, сентименталізму, бурлеску в «Салдацькому патреті», «Марусі», «Конотопській відьмі».
12. Гоголезнавчий дискурс в українському літературознавстві. Український романтичний колорит тем і мотивів збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» М. Гоголя. Романтизація героїчної історії України в повісті «Тарас Бульба».
13. Загальна характеристика світогляду й літературної спадщини П. Куліша. Історичний дискурс роману П. Куліша «Чорна рада» (історична доба, образи історичних діячів, типи національних характерів, зображення українського побуту, звичаїв, художня мова).
14. Мистецький феномен Т. Шевченка – основа антиколоніального дискурсу в Україні та чинник формування постколоніальної свідомості. Ідейно-художній аналіз поем «Кавказ» і «Великий льох».
15. Біографія Т. Шевченка як чинник вивчення його творчого генія. Ідейно-художній аналіз поезії «Мені тринадцятий минало», циклу «В казематі», триптиху «Доля», «Муза», «Слава» та інших.
16. Загальна характеристика романтичного періоду творчості Т. Шевченка (лірика, балади, поеми). Ідейно-художній аналіз поем «Гайдамаки», «Катерина», балади «Причинна».
17. Поняття про реалізм та народництво в українській літературі на прикладі повістей І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» та «Бурлачка». Образ національного перевертня в повісті «Князь Ієремія Вишневецький».

18. Національно-психологічна тенденція роману Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» на підставі аналізу сюжетних ліній, композиції, системи образів.
19. Соціальна проблематика та стильові чинники роману Панаса Мирного «Лихо давнє й сьогочасне» та повісті І. Нечуя-Левицького «Микола Джеря» крізь призму образів.
20. Поняття про «театр корифеїв». Тематичний діапазон та типові конфлікти драматургії М. Кропивницького (на прикладі творів «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Глитай, або ж Павук»), «Доки сонце зійде – роса очі виїсть»).
21. Викриття нищівного потягу до збагачення будь-якою ціною в комедії «Сто тисяч» І. Карпенка-Карого. Художня репрезентація проблеми «хазяйського колеса» в драмі «Хазяїн». Конфліктосфера комедії «Мартин Боруля» та способи її розкриття.
22. Загальна характеристика театральної діяльності та драматичних творів М. Старицького. Викриття міщанства та його моральних вад у комедії «За двома зайцями». Образ жінки-мисткині у драмі «Талан».
23. Морально-етичні, соціокультурні та соціально-психологічні аспекти народницької прози Б. Грінченка («Серед темної ночі», «Без хліба», «Дзвоник», «Сам собі пан», «Пан Коцький» та ін.). Доведіть їхню актуальність.
24. Поняття світоглядної еволюції Івана Франка та її відображення в епічних творах «Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Воа constrictor», «Перехресні стежки».
25. Поняття світоглядної еволюції Івана Франка та її відображення в ліричних творах. Громадянські мотиви збірки «З вершин і низин». Філософізм збірки «Semper tūo». Психологічна тенденція збірки «Зів'яле листя».
26. Іван Франко – вершинна постать українського літературного народництва і передвісник українського модернізму. Особливості композиції, масштаби проблематики й символізму в поемах «Похорон», «Мойсей».
27. Поняття про ранній український модернізм (філософська основа, ідейні, художні ознаки) та його стильові версії.
28. Характеристика світоглядних та естетичних засад неоромантизму на прикладі творчості Лесі Українки («Невільничі пісні», драматичні твори «У пущі», «Одержима», «На полі крові», «Лісова пісня»).
29. Характеристика світоглядних та естетичних засад неоромантизму на прикладі творчості О. Кобилянської («Царівна», «Битва», «Аристократка», «Valse melancolique», «Земля»).
30. Поняття про новелу та її місце в жанровій системі раннього українського модернізму на прикладі творів М. Коцюбинського («Цвіт яблуні», «Сон», «Intermezzo», «Хвала життю!»), В. Стефаника («Майстер», «Камінний хрест», «Марія», «Сини»), В. Винниченка («Контрасти», «Момент», «Салдатики!», «Баришенька»). Прийоми психологізації зображення.
31. Проблематика, конфлікти, система образів модерністської драматургії В. Винниченка («Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь» або інші).
32. Риси утопії та антиутопії в романі В. Винниченка «Сонячна машина».
33. Поезія раннього українського модернізму в її проблемно-тематичному і стильовому аспектах (лірика М. Вороного, О. Олесь, «молодомузівців»).
34. Поняття «розстріляного відродження» в українській літературі. Життєва доля і драматургія М. Куліша («Народний Малахій», «Патетична соната», «Маклена Граса»).
35. Поезія М. Бажана («Пісня бійця», «Червоноармійська», «Рура-марш», «Цирк» та інші), проза М. Йогансена («Подорож вченого доктора Леонардо...») крізь призму поняття «розстріляного відродження». Ідейно-художня характеристика 1–2 творів на вибір.
36. Жанрові ознаки інтелектуального роману на прикладі творів В. Підмогильного («Місто») та В. Домонтовича («Доктор Серафікус», «Без ґрунту»). Символізм та функції інтермедіальності в романі «Без ґрунту».
37. Світоглядні й стильові ознаки модернізму в українській прозі 20–30-х років ХХ ст. на прикладі творів Миколи Хвильового («Сині етюди», «Арабески», «Вальдшнепи» та інші). Позиція М. Хвильового в літературній дискусії 1925–1928 рр. Поняття про «романтику вітаїзму».
38. Світоглядні й стильові ознаки прози Ю. Яновського. Художня своєрідність (стильова, інтермедіальна) романів Ю. Яновського «Майстер корабля», «Чотири шаблі».

39. Поняття про модерністські стилі в українській поезії 1920-х–1930-х рр. на прикладі «кларнетизму» П. Тичини та імпресіонізму Є. Плужника. Інтерпретація твору на вибір.
40. Поняття про модерністські стилі в українській поезії 1920-х–1930-х рр. на прикладі футуризму М. Семенка, «неокласики» М. Зерова та символізму М. Драй-Хмари. Інтерпретація твору на вибір.
41. Поняття про «праську школу». Риси індивідуального поетичного стилю Є. Маланюка, О. Ольжича, Н. Ливицької-Холодної, О. Лятуринської. Інтерпретація твору на вибір.
42. Поняття про «МУР»: продуктивність, амбівалентність дискурсів. Публіцистична діяльність І. Багряного («Чому я не хочу вертатись до СРСР?»). Ідейно-художня характеристика роману І. Багряного «Сад Гетсиманський». Риси необароко у творчості В. Барки.
43. Основні риси індивідуального стилю кіноповістей О. Довженка «Зачарована Десна», «Україна в огні», «Повість полум'яних літ». Інтермедіальна специфіка творчого феномену О. Довженка (кінофільми «Звенигора», «Земля»).
44. Поняття про українське «шістдесятництво». Світоглядні та естетичні засади творчості В. Симоненка, І. Драча, М. Вінграновського, Л. Костенко, І. Калинця, Гр. Тютюнника. Творчий феномен В. Стуса – екзистенційні та філософські мотиви, принцип «самособоюнаповнення».
45. Поняття про «хімерну прозу» в українській літературі на прикладі творів В. Земляка «Лебедина зграя», О. Ільченка «Козацькому роду нема переводу», В. Шевчука «Дім на горі». Неоміфологізм у творчості В. Шевчука на прикладі роману «Птахи з невидимого острова».
46. Поняття герметичної поезії в українській літературі II пол. XX ст. Ідейно-художня характеристика творчості членів Нью-Йоркської групи (Ю. Тарнавського, Е. Андіївської, Б. Рубчака, П. Килини на вибір).
47. Герметична поезія в українській літературі II пол. XX ст.: характеристика авторських стилів поетів Київської школи (В. Кордун, В. Голобородько, М. Воробйов, М. Григорів).
48. Поняття про постмодернізм в українській літературі 1980-х–1990-х рр. на прикладі творчості об'єднань «Нова література», «Бу-Ба-Бу», «Пропаля грамота». Літературний процес 80-х рр. як послідовне й різнобічне заперечення соцреалістичних ідеологем (чергова спроба модернізму). «ЛуГоСад» як літературний ар'єргард. Постмодернізм у творчості покоління 90-х рр.
49. Формування постколоніального й посттоталітарного дискурсу в українській літературі на межі XX–XXI ст. у творчості О. Забужко («Польові дослідження з українського сексу», «Казка про калинову сопліку»).
50. Формування постмодерністського й посттоталітарного дискурсу в українській літературі на межі XX–XXI ст. Прикметні ознаки ліричного й епічного мислення Ю. Андруховича (романи Рекреації», «Перверзія», «Тасмниця», поетичні збірки на вибір).

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційне завдання містить 30 тестових питань, що охоплюють усі теми, наведені в тематичному змісті програми. Кожне тестове питання оцінюється у 3,33 бали. Таким чином, правильна відповідь на 30 запитань оцінюється у 100 балів:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3,3	6,7	10	13,3	16,7	20	23,3	26,6	30	33,3
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
36,6	40	43,3	46,6	50	53,3	56,6	60	63,3	66,6
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
70	73,3	76,6	79,9	83,3	86,6	90	93	96,6	100

Набрані бали додаються до загального вступного рейтингу студента.

Користуватися додатковою літературою під час написання вступного випробування не дозволяється.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
Сучасна українська мова
(Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія)

Основна література

1. Бондар О. І. Сучасна українська мова : Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : [навчальний посібник] / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 368 с.
2. Сучасна українська літературна мова : У 5-ти т. : [монографія] / За заг. ред. акад. І. К. Білодіда. – К. : Наукова думка, 1969. – Т. 1 (Фонетика). – 436 с.
3. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко та ін. – К. : Знання, 2010. – Т. 1 (Лексикологія. Фонетика). – 270 с.
4. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. А. П. Грищенко. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
5. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2000. – 430 с.

Допоміжна література

1. Винницький В. М. Українська акцентна система: становлення, розвиток : [монографія] / В. М. Винницький. – Львів : Бібльос, 2002. – 578 с.
2. Гуйванюк Н. В. Схеми, таблиці, тести : [навчальний посібник] / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кардащук, О. В. Кульбабська. – Львів : Світ, 2005. – 304 с.
3. Дудик П. С. Сучасна українська мова: Завдання і вправи : [навчальний посібник] / П. С. Дудик, В. М. Литовченко. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 264 с.
4. Сучасна українська літературна мова : [збірник завдань для лабораторних робіт] / Ж. В. Колоїз, Н. М. Малюга, В. В. Явір. – К. : Знання, 2006. – 356 с.
5. Лінгвістичний аналіз: Практикум : [навчальний посібник] / За ред. Г. Р. Передрій. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 256 с.
6. Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ : [навчальний посібник] / М. Я. Плющ, О. І. Леута, Н. П. Гальона. – К. : Вища школа, 2003. – 287 с.
8. Український правопис. К. : Наукова думка, 2019.

Довідкова література

1. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
2. Погрібний М. І. Орфоепічний словник / М. І. Погрібний. – К. : Рад. шк., 1984. – 632 с.
3. Українська літературна вимова і наголос : [словник-довідник] / Укл. : І. Р. Вихованець, С. Я. Єрмоленко, Н. М. Сологуб, Г. Х. Щербатюк. – К. : Наукова думка, 1973. – 724 с.
4. Українська мова : [енциклопедія] / Ред. кол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.
6. Український правопис / Ін-т мов-ва ім. О. О. Потебні НАН України; Ін-т укр. мови. К. : Наукова думка, 2019.

Сучасна українська мова
(Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія. Морфеміка. Словотвір)

Основна література

1. Бондар О. І. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : [навчальний посібник] / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 368 с.
2. Горпинич В. О. Українська словотвірна дериватологія : [навчальний посібник] / В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ : Б. в., 1998. – 189 с.

3. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія : [навчальний посібник] / В. О. Горпинич. – К. : Вища школа, 1999. – 207 с.
4. Плющ М. Я. Граматика української мови: У 2 ч. / Ч.1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [підручник] / М. Я. Плющ. – К. : Вища шк., 2005. – 286 с.
5. Пономаренко С. С. Сучасна українська мова: Морфеміка. Дериватологія. Морфонологія. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 300 с.
6. Словотвір сучасної української літературної мови : [монографія] / І. І. Ковалик, А. П. Грищенко, В. М. Русанівський та ін.; за заг. ред. проф. М. А. Жовтобрюха. – К. : Наукова думка, 1979. – 407 с.
7. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
8. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2000. – 430 с.

Допоміжна література

1. Бойко Н. Експресивна лексика та її лексикографічна інтерпретація / Н. Бойко // Дивослово. – 2000. – № 7. – С.19 – 23.
2. Гуйванюк Н. В. Схеми, таблиці, тести : [навчальний посібник] / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кардашук, О. В. Кульбабська. – Львів : Світ, 2005. – 304 с.
3. Диб'як Н. Дещо про формування сучасної української літературної лексики / Н. Диб'як // Дивослово. – 1996. – № 1. – С. 14.
4. Дудик П. С. Сучасна українська мова: Завдання і вправи : [навчальний посібник] / П. С. Дудик, В. М. Литовченко. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 264 с.
5. Карпіловська Є. А. Суфіксальна підсистема сучасної літературної української мови: будова та реалізація : [монографія] / Є. А. Карпіловська. – К. : Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, 1999. – 297 с.
6. Клименко Н. Ф. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови : [монографія] / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська. – К. : Наукова думка, 1998. – 161 с.
7. Клименко Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови / Н. Ф. Клименко : [монографія]. – К. : Наукова думка, 1998. – 182 с.
8. Лінгвістичний аналіз: Практикум : [навчальний посібник] / За ред. Г. Р. Передрій. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 256 с.
9. Масенко Л. До проблеми вульгаризації мови / Л. Масенко // Дивослово. – 2003. – № 6. – С. 20–21.
10. Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ : [навчальний посібник] / М. Я. Плющ, О. І. Леута, Н. П. Гальона. – К. : Вища школа, 2003. – 287 с.
11. Чумак В. В. Про зміни в лексико-семантичній системі української мови кінця ХХ – початку ХХІ ст. / В. В. Чумак, О. В. Бондар // Мовні й концептуальні картини світу. – Вип. 14. Кн. 2. – К. : Вид-во «Дім Дмитра Бураго», 2004. – С. 237–244.

Довідкова література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
2. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
3. Словник української мови у 20-и т. / Наук. кер. проекту акад. Широков В. А. – К. : Наукова думка, 2010 – 2013. – Т. 1–4.
4. Словник фразеологізмів української мови / Відп. ред. В. О. Винник. – К. : Наукова думка, 2003. – 1104 с.
5. Українська мова: Енциклопедія / Ред. кол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

Сучасна українська мова (Морфологія)

Основна література

1. Безпояско О. К. Граматика української мови. Морфологія : [підручник] / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
2. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови : [монографія] / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська. – К. : Пульсари, 2004. – 400 с.
3. Горпинич В. О. Морфологія української мови : [підручник] / В. О. Горпинич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 336 с.
4. Плющ М. Я. Граматика української мови: У 2 ч. / Ч. 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [підручник] / М. Я. Плющ. – К. : Вища шк., 2005. – 286 с.
6. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
7. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / За ред. проф. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2000. – 430 с.

Допоміжна література

1. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті [монографія] / І. Р. Вихованець : [монографія]. – К. : Наукова думка, 1988. – 256 с.
2. Виноградов В. В. Русский язык : Грамматическое учение о слове : [монографія] / В. В. Виноградов. – М. – Л. : Учпедгиз, 1947. – 784 с.
3. Грамматика русского языка: В 2-х т. / Ред. колл.: В. В. Виноградов, Е. С. Истрина, С. Г. Бархударов. – М. : Изд-во АН СССР, 1960. – Т. 1. – 720 с. (Фонетика и морфология).
4. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови : Морфологія : [монографія] / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДУ, 1996. – 435 с.
5. Загнітко А. П. Теоретична граматика сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис : [монографія] / А. П. Загнітко. – Донецьк : Бао, 2011. – 992 с.
6. Лінгвістичний аналіз : Практикум : [навчальний посібник] / За ред. Г. Р. Передрїй. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 256 с.
7. Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ : [навчальний посібник] / М. Я. Плющ, О. І. Леута, Н. П. Гальона. – К. : Вища школа, 2003. – 287 с.

Довідкова література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
2. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
3. Українська мова: Енциклопедія / Ред. колл.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.
4. Український правопис / Ін-т мов-ва ім. О. О. Потебні НАН України; Ін-т укр. мови. К. : Наукова думка, 2019. – 240 с.

Сучасна українська мова (Синтаксис. Пунктуація)

Основна література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
2. Гуйванюк Н. В. Синтаксис сучасної української мови : Схеми і таблиці / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кардашук, О. В. Кульбабська. – Чернівці : Рута, 2003. – 304 с.

3. Дудик П. С. Синтаксис сучасного українського розмовного літературного мовлення. Просте речення : [монографія] / П. С. Дудик. – К. : Наук. думка, 1973. – 288 с.
4. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін. – К. : Вища шк., 2005. – 430 с.
5. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : [підручник] / К. Ф. Шульжук. – 2-ге вид. – К. : Академія, 2010. – 408 с.

Допоміжна література

1. Вихованець І. Р. Семантико-синтаксична структура речення : [монографія] / І.Р. Вихованець, К.Г. Городенська, В.М. Русанівський. – К. : Наукова думка, 1983. – 219 с.
2. Глазова А. П. Українська пунктуація : [навч. пос.] / А. П. Глазова. – Х. : Ранок, 2004. – 252 с.
3. Гуйванюк Н. В. Складні ускладнені речення : Теоретично-практичний блок : [навч. пос.] / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кульбабська. – Чернівці : Рута, 2003. – 145 с.
4. Гуйванюк Н. В. Формально-семантичні співвідношення в системі синтаксичних одиниць : [монографія] / Н. В. Гуйванюк. – Чернівці : Рута, 1999. – 336 с.
5. Дудик П. С. Із синтаксису простого речення : Синтаксис. Речення. Класифікація речень. Односкладні речення. Неповні речення. Еквіваленти речення : [навч. пос.] / П.С. Дудик. – Вінниця : б/в, 2002. – 194 с.
6. Дудик П. С. Просте ускладнене речення : [навч. пос.] / П.С. Дудик. – Вінниця : б/в, 2002. – 171 с.
7. Єрмоленко С. Я. Синтаксис і стилістична семантика : [монографія] / С. Я. Єрмоленко. – К. : Наук. думка, 1982. – 209 с.
8. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис : [монографія] / А. П. Загнітко. – Донецьк : Вид-во ДонДУ, 2001 – 464 с.
9. Іваницька Н. Л. Двоскладне речення в українській мові : [монографія] / Н. Л. Іваницька. – К. : Вища шк., 1986. – 168 с.
10. Іваницька Н. Л. Синтаксис простого речення : Складні випадки аналізу : [навч. пос.] / Н. Л. Іваницька. – К. : Вища шк., 1989. – 64 с.
11. Кадомцева Л. О. Українська мова : Синтаксис простого речення : [навч. пос.] / Л. О. Кадомцева. – К. : Вища шк., 1985. – 127 с.
12. Слинько І. І. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання : [навч. пос.] / І. І. Слинько, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська – К. : Вища шк., 1994. – 670 с.
13. Яцимірська М. Т. Сучасна українська мова : Пунктуація : [навч. пос.] / М. Т. Яцимірська – Львів : Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 286 с.

Інформаційні ресурси

1. Портал української мови – <http://pravila-uk-mova.at.ua/>
2. <http://linguist.univ.kiev.ua/WINS/pidruchn/dijesl/dijprikm/advzmist.htm>
3. http://ukrainskamova.at.ua/index/sintaksis_i_punktuacija/0-9
4. <http://sum.in.ua/s/zamrijanyj>
5. <http://www.pravopys.net/>
6. <http://pravila-uk-mova.at.ua/publ>
7. <http://hohlopedia.org.ua>
8. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
9. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова: Енциклопедія)
10. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
11. www.novamova.com.ua

Основна література

1. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. – К. : Заня-Прес, 2006. – 591 с.
2. Філоненко С. О. Усна народна творчість: Навч. пос. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 416 с.
3. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Тром'яка, Ю. Коваліва та ін. – К. : Академія, 1997. – 750 с.

Допоміжна література

1. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: у 2 кн. – К. : Оберіг, 1991. – Т. – 450 с.; Т. 2. – 445 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Тром'яка, Ю. Коваліва та ін. – К. : Академія, 1997. – 750 с.
3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 636 с.
4. Скуратівський В. Обереги пам'яті. Народний агрокалендар. – К., 1992. – 112 с.
5. Українські замовляння / Упор. М. Н. Москаленко. – К.: Дніпро, 1993. – 309 с.
6. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. – К., 1991. – 638 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека кошового писаря	http://www.pysar.net/
Бібліотека української літератури	http://ukrlib.com.ua/
Бібліотека української поезії	http://poetyka.uazone.net/
Буквоїд	http://bukvoid.com.ua/
Смолоскип	http://www.smoloskyp.org.ua/
Українська література	http://www.ar-buz.narod.ru/ukrlit.html
Українська література для школярів	http://ukrlit.org/
Шевченківська енциклопедія	http://www.shevchcycl.kiev.ua/

Давня українська література

Основна література

1. Береза І., Руссова В. Історія української літератури (давня література). – Миколаїв. : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 168 с.
2. Білоус П. Історія української літератури XI – XVIII ст. : навч. посіб. – К. : ВЦ Академія, 2009. – 424 с.
3. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т.– К., 1999. – Т. 1. – 392 с. – Т. 2. – 264 с. – Т. 3. – 285 с.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. – К. : Femina, 1995. – 688 с.
5. Зеров М. Українське письменство. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 1301 с.
6. Золоте слово: У 2 т.: Хрест. літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX – XV століть / Укл. В.Яременко, О.Сліпушко. – К., 2002. – Т. 1.
7. Ісіченко І., Архиепископ. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII-XVIII ст.). Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів : Святогорець, 2011.
8. Сулима М. Давня українська література: Хрестоматія. – К., 1992.
9. Шевчук В. Муза Роксоланська : У 2-х кн. – К. : Либідь, 2005. – Кн. 2. – 728 с.

Допоміжна література

1. Александрович Т., Корпанюк М. Поетика прози Григорія Сковороди : монографія / Т. Александрович, М. Корпанюк. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Гаврищенко В. М., 2011. – 270 с.
2. Андрущенко М. Києво-Могилянська академія і український літературний процес XVIII ст. – К. : Українська книга, 1999. – 208 с.
3. Величковський І. Повне зібрання творів. Дзигар цілий і напівдзигарик : Переклад, вступна стаття та примітки В. О. Шевчука. – К. : Дніпро, 2004.
4. Возняк М. Історія української літератури. У 2 кн. – Львів : Світ, 1994. – 560 с.
5. Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність (матеріали Переяслав-Хмельницьких 14 Сковородинівських читань) / Відповід. Ред. М. П. Корпанюк. – К. : ВП «Просвіта», 2009.
6. Наш першорозум : Вивчення творчості Г. Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах : методичний посібник. – Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2012. – 420 с.
7. Сулима В. Біблія і українська література. – К. : Освіта, 1998. – 400 с.
8. Українська література у портретах і довідках : Давня література – література XIX ст. : Довідник. – К. : Либідь, 2001. – 360 с.
9. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. – К., 2006.

Інформаційні ресурси

Бібліотека кошового писаря	http://www.pysar.net/
Бібліотека української літератури	http://ukrlib.com.ua/
Бібліотека української поезії	http://poetyka.uazone.net/
Буквоїд	http://bukvoid.com.ua/
ІЗБОРНИК	http://litopys.org.ua/
Енциклопедія життя і творчості Лесі Українки	http://www.l-ukrainka.name/
ЛітАкцент	http://litakcent.com/
Літера Н	http://litera-n.nikportal.net/
Медієвіст	http://medievist.org.ua/
Смолоскип	http://www.smoloskyp.org.ua/
Українська література	http://www.ar-buz.narod.ru/ukrlit.html
Українська література для школярів	http://ukrlit.org/
Шевченківська енциклопедія	http://www.shevchcycl.kiev.ua/

Історія української літератури XIX ст.

Основна література

1. Єфремов С. Історія українського письменства. – К. : Femina, 1995. – 688 с.
2. Зеров М. Українське письменство. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 1301 с.
3. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XX ст. : у 2-х кн. Кн. 1 : Підр. для студ. ВНЗ / За ред. О. Д. Гнідан. – К. : Либідь, 2006. – 624 с.
4. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XX ст. : у 2-х кн. Кн. 2 : Підр. для студ. ВНЗ / За ред. О. Д. Гнідан. – К. : Либідь, 2006. – 496 с.
5. Історія української літератури: XIX ст. У 3 кн. – К. : Либідь, 1995. – К. 1. – 369 с.
6. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 636 с.
7. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Гром'яка. – К. : Академія, 2007. – 753 с.
8. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства і критики. – К. : Академія, 2010. – 520 с.
9. Хропко П. Становлення нової української літератури. – К., 1988. – 498 с.

10. Хропко П. та ін. Історія української літератури: перші десятиріччя XIX ст. – К., 1992. – 512 с.

Допоміжна література

1. Забужко О. Шевченків міф України: спроба філософського аналізу. – К. : Факт, 1997. – 148 с.
2. Задорожня Л. Є. Гребінка. Літературна постать. – К. : Твімінтер, 2000. – 160 с.
3. Завадка Б. Серце чистеє подай: Проблеми релігії у творчості Тараса Шевченка. – Львів, 1993. – 240 с.
4. Українська література у портретах і довідках : Давня література – література XIX ст. : Довідник. – К. : Либідь, 2001. – 360 с.
5. Хороб С. Українська драматургія: Кризь виміри часу: Теоретичні та історико-літературні аспекти драми. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1999. – 200 с.
6. Хороб С. Українська модерна драма кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ : Плай, 2002. – 413 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека кошового писаря	http://www.pysar.net/
Бібліотека української літератури	http://ukrlib.com.ua/
Бібліотека української поезії	http://poetyka.uazone.net/
Буквоїд	http://bukvoid.com.ua/
Енциклопедія життя і творчості Лесі Українки	http://www.l-ukrainka.name/
ЛітАкцент	http://litakcent.com/
Смолоскип	http://www.smoloskyp.org.ua/
Українська література	http://www.ar-buz.narod.ru/ukrlit.html
Українська література для школярів	http://ukrlit.org/
Шевченківська енциклопедія	http://www.shevchcycl.kiev.ua/

Історія української літератури XX ст.

Основна література

1. Історія української літератури XX ст. : У 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998 і доп.] – К. : ОКО, 1996. – 416 с.
2. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. : У 4 кн. – К. : Рось, 1994–1995.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : [підручник]. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.
4. Єфремов С. О. Історія українського письменства. – К. : Феміна, 1995. – 688 с.
5. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX століття : У 2-х кн. / За ред. О. Д. Гнідан. – К. : Вища школа, 1991. – Кн. 1. – 624 с. – Кн. 2. – 496 с.
6. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [Навчальний посібник]. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.

Допоміжна література

1. Сімович В. Праці в 2 т. – Т. 2: Літературознавство. Критика. – Чернівці : Книги – XXI, 2005. – 364 с.
2. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : [Монографія]. – К. : Либідь, 1999. – 447 с.
3. Агеева В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. К. : Факт, 2003. – 320 с.

4. Павлишин М. Канон та іконостас : [Літературно-критичні статті]. – К. : Вид-во «Час», 1997. – 447 с.
5. Антологія альтернативної української поезії зміни епох. Друга половина 80-х – початок 90-х років / [упор. Ю. Позаяк]. – Харків : Майдан, 2001. – 184 с.
6. Антологія української поезії II половини ХХ сторіччя / [автор передм. та упор. Ю. Ковалів]. – К. : Гранослов, 2001. – 432 с.
7. Гендерні студії в літературознавстві: Навчальний посібник / За ред. В.Л.Погребної. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2008. – 222 с.
8. Гундорова Т. І. Кітч. Література. Травестії. – К. : Факт, 2008. – 284 с.
9. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. – К. : Критика, 2005. – 264 с.
10. Дві тонни : Антологія поезії двотисячників / упор. Б.-О. Горобчук, О. Романенко. – К. : Вид-во Романенка «Маузер», 2007. – 304 с.
11. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстика 90-х. – К. : Факт, 1999. – 340 с.
12. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури : [Монографія]. – К. : Академвидав, 2006. – 504 с.
13. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. – Львів : Літопис, 1999. – 336 с.
14. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років / упор., передм., літ. ред. В.Даниленка. – К. : Генеза, 1997. – 432 с.
15. Моренець В. П. Оксиморон : [Літературознавчі статті, дослідження, есеї]. – К. : Медіа Груп, 2010. – 528 с.
16. Опудало: українська прозова сатира, гумор, іронія 80-90-х рр. ХХ ст. / упор., передм., літ. ред. В. Даниленка. – К. : Генеза, 1997. – 384 с.
17. Шерех Ю. Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. Три томи. – Харків : Фоліо, 1998.

Інформаційні ресурси

1. Сучасна українська поезія : [сайт]. – Режим доступу : <http://poetyka.uazone.net>.
2. Владимірова К. Постмодерна ультранеоромантика. – Режим доступу : <http://kut.org.ua>.
3. Сміт Е. Понад- або наднаціоналізм? / Ентоні Сміт // Сміт Е. Нації та націоналізм у глобальну епоху. – К. : Ніка-Центр, 2006. – С. 171. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/smith/smg07.htm>.
4. «Неоміфологізм» у художньому та науковому мисленні (А. Нямцу, В. Нарівська, В. Пахаренко). – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/14120110/literatura/neomifologizm_hudozhnomu_naukovomu_mislenni_nyamtsu_narivska_paharenko.
5. Бестюк Ірина Анатоліївна «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського: феномен тексту в контексті неоміфологізму української літератури початку ХХ століття. – Режим доступу : <http://www.dissertation.com.ua/node/671524>.
6. Євген Пашковський. Щоденний жезл / передм. П. Загребельного, С. Квіта. – Режим доступу : <http://library.kr.ua/elib/pashkovskiy/shodenniyezhl.html>.
7. Юрій Іздрік. Воццек. – Режим доступу : <http://ukrlit.blog.net.ua/knyhy-yuriya-izdryka/votstsek>.
8. Узунколева А. В., Куряєва Є. Ю. Урбаністичний простір Антології українських поетів-«двотисячників» «Дві тонни» – Режим доступу : http://nauka.hnpu.edu.ua/sites/default/files/fahovi%20vudannia/2010/Literaturoznavstvo_naukovi_zapusku_61_1/18.html.
9. Трофименко Тетяна. Сергій Жадан, «Ефіопія»: «Я останній стійкий комунар алкогольних комун». – Режим доступу : <http://zhadan.info/serhij-zhadan-efiopiya-ya-ostannij-stijkyj-komunar-alkoholnyh-komun>.
10. Гундорова Тамара. Femina melancholica. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/820969>.

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії університету
(протокол № 5 від «25» квітня 2024 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Вікторія ЧОРНА